Besluitformulier

Team Economie

Zaaknummer: 3987927 Datum: 23 september 2026	
Onderwerp: subsidieverantwoording 2025 Stichting Landschapsfonds Alphen aan den Rijn e.o.	
Besluit: Decharge te verlenen voor de taken en werkzaamheden van de Stichting Landschapsfonds Alphen voor het jaar 2025 en de waardering uit te spreken voor het jaarverslag en de werkzaamheden die in 2025 wederom zijn uitgevoerd.	

Publiekssamenvatting

Stichting Landschapsfonds Alphen aan den Rijn (SLA) e.o. voert sinds 2007 een aantal taken voor de gemeente Alphen aan den Rijn uit. De werkzaamheden beslaan o.a. het in stand houden en verbeteren van landschapselementen, de boerenlandpaden, houtwallen en landschapsinrichting (projecten). Dit doen zij door contracten af te sluiten met agrariërs. Om dit werk voort te kunnen zetten verstrekt de gemeente vanaf 2024 een jaarlijkse exploitatiebijdrage. De jaarrekening over de werkzaamheden van 2025 is ontvangen, middels dit voorstel wordt besloten om decharge te verlenen aan de SLA voor de taken en werkzaamheden van het jaar 2025.

Inleiding

Sinds de oprichting van de SLA heeft de Gemeente meerdere incidentele aanvullingen in het fonds gedaan, waarvan de laatste aanvulling in 2023 was. Bij de begrotingsbehandeling van 2024 -2027 heeft de raad besloten om een structurele exploitatiebijdrage te voteren van 40.000,- per jaar voor minstens 10 jaar. Dit in verband met financiële zekerheid die nodig is om lang lopende contracten (gemiddeld 7 jaar) voor het onderhoud van de landschapselementen en boerenlandwandelpaden met agrariërs en particulieren in het buitengebied aan te gaan.

De SLA heeft inmiddels meer dan 50 landschapselementen in beheer. Het fonds wordt gebruikt om het beheer van deze landschapselementen te vergoeden. Een exploitatiebijdrage vanuit de gemeente is hiervoor noodzakelijk, omdat er geen cofinanciering vanuit de markt is te vinden voor de in stand houding of het beheer van bestaand areaal. Daarnaast draagt de stichting door middel van externe financiering bij aan het ontwikkelen van diverse projecten gericht op flora en fauna, bijvoorbeeld project IJsvogel of Wandelpad Kroft.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Door middel van de jaarlijkse exploitatiebijdrage kan de SLA haar werkzaamheden continueren, waarmee zij de biodiversiteit, natuurwaarde en landschapsinrichting kunnen behouden en versterken. De incidentele extra bijdrage voor projecten is om cofinanciering te geven voor

investeringen in infrastructuur zoals bruggen en aanleg nieuwe wandelpaden en uitbreiding van het wandelpaden netwerk.

Kader

In het coalitieakkoord 2022-2026 hebben duurzaamheid, vergroening, klimaatadaptatie en biodiversiteit een belangrijke plek. Onder het motto 'Groen doen we Samen' wil de gemeente groene initiatieven stimuleren. Want een groene leefomgeving maakt mensen gelukkiger en biedt ruimte voor allerlei planten en dieren. De SLA werkt samen met tal van partijen om dit te kunnen bewerkstelligen. Hun (beheer)projecten passen daarmee bij de doelstellingen van de gemeente.

De SLA wordt sinds de oprichting financieel ondersteund door de gemeente. Dit komt doordat het beheren en beschermen van de landschapselementen van oudsher een overheidstaak is. Hierdoor zijn er geen andere vormen van cofinanciering voor te vinden.
Voor het onderhoud van de landschapselementen sluit de SLA meerjarencontracten af met agrariërs. Deze contracten lopen worden vaak voor periode van 7 jaar aangegaan. Om de continuïteit van deze financiering te waarborgen, wil de gemeente een jaarlijks een exploitatiebijdrage overmaken aan de stichting.

Voorwaarden voor financiering
Voor de jaarlijkse exploitatiebijdrage worden de volgende afspraken gemaakt:

- De SLA overhandigt jaarlijks hun begroting voor het komende jaar en hun jaarverslag van het afgelopen jaar.
- De begroting en het jaarverslag worden jaarlijks vastgesteld door het college.
- In 2027 wordt de exploitatiebijdrage geëvalueerd en dan wordt gekeken of de bijdrage nog volstaat.

Financiële consequenties

Kosten
In 2023 is de laatste incidentele aanvulling van het fondsvermogen gedaan van €35.000,-. Daarna is vanaf 2024 een structurele exploitatiebijdrage in de gemeentebegroting opgenomen van €40.000,- . Voor een duurzame bedrijfsvoering en adequaat beheer en onderhoud zijn deze structurele middelen nodig. Daarmee kunnen ook weer nieuwe verplichtingen (onderhoudscontracten) worden aangegaan en kan het bestaande areaal aan landschapselementen in stand worden gehouden.
Incidenteel voert de stichting SLA ook projecten uit voor het aanleggen van nieuwe natuurgebieden en nieuwe wandelpaden. Om deze projecten te financieren worden naast gemeentelijke middelen ook subsidiemogelijkheden van buurgemeenten, het Hoogheemraadschap en Provincie benut. De incidentele bijdrage door de gemeente Alphen aan den Rijn aan deze projecten is altijd op basis van cofinanciering. Naast deze overheidsmiddelen wordt ook nog gezocht naar sponsoring bijdrage voor dit soort projecten door het bedrijfsleven en andere giften van particulieren.

2025 en verder
De SLA is gekomen tot een gevraagde exploitatie bijdrage van € 40.000,- vanaf 2024 door opbouw van de volgende jaarlijkse kosten:

1. Beheervergoeding € 26.000,-
2. Ontwikkeling van (nieuwe) projecten: € 4.000,-
3. Kosten uitvoeringsorganisatie: € 10.000,-

1. Beheervergoeding en directe uitvoeringskosten
Dit gaat om de financiële bijdrage die de SLA verstrekt aan derden voor het beheer van de landschapselementen. Daarbij worden nog afspraken gemaakt met de collectieven en agrarisch natuurbeheer over welke elementen zij overnemen en uit het beheer van de stichting gaan.

2. Ontwikkeling en beheer van (nieuwe) projecten
De beheerkosten voor de natuurterreinen die de SLA in eigen beheer heeft zijn niet subsidiabel door andere overheden. Dit zijn bijvoorbeeld de gebieden waar de projecten 'Lansing', 'Randenburgse Bos' en de 'IJsvogel' worden uitgevoerd.

3. Kosten uitvoeringsorganisatie
Onder deze kosten vallen vergoedingen voor vergaderingen, de inzet van de voorzitter, kosten voor de organisatie (website, huur vergaderruimte, financieel adviseur en systeem etc.) en specifieke kosten voor bijvoorbeeld het organiseren van bijeenkomsten.

Reserves Stichting
De SLA heeft de behoefte om reserves aan te houden om de continuïteit van de langlopende beheercontracten (met een gemiddelde looptijd van 7 jaar) te waarborgen en financiële risico's te kunnen vangen. De reserve die door de SLA wordt gehanteerd is in overeenstemming met de verplichtingen die voortvloeien uit de meerjarige contracten met Agrariërs, terrein beherende organisaties en risico's van projecten.

Het fonds hanteert twee specifieke reserves:

- (1) Bestemmingsreserve € 35.000,-:
Deze reserve dient als risicobuffer voor tegenvallers bij projectsubsidies en contractuele verplichtingen, en is in 2025 verhoogd vanwege een geleden projectverlies.

- (2) Egalisatiereserve € 2.448,-:
Deze reserve is ingericht voor onverwachte calamiteiten. De stichting streeft hier naar een gezonde minimale stand van € 10.000,-. Het aanhouden en opbouwen van deze reserves is noodzakelijk voor een gezonde en duurzame bedrijfsvoering van het fonds.

Dekking
De structurele bijdrage door gemeente vanaf 2024 van € 40.000,- is onderdeel van de begroting 2025-2028. Dit bedrag komt overeen met de jaarrekening 2025 van de SLA.

Duurzaamheid
De SLA draagt op positieve wijze bij aan het standhouden van een uniek landschap en de biodiversiteit in de gemeente. Hiervoor beheren, als ontwikkelen zij nieuwe gebieden.

Participatie
Dit voorstel is tot stand gekomen in samenspraak met de SLA.

Realisatie
In bestuurlijk overleg worden de jaarlijkse werkzaamheden, projecten en prioriteiten afgestemd. Hierbij wordt aandacht gevraagd om zo veel mogelijk met lokale partijen en eigenaren te werken voor de uit te voeren werkzaamheden. Door de wethouder wordt in het bestuurlijk overleg met de

SLA de activiteiten, planning en afstemming van projecten vastgelegd. Er wordt na ambtelijke toetsing van de jaarstukken en uitgevoerde werkzaamheden decharge verleend voor het gevoerde financiële beleid van de stichting voor het jaar 2025. Na verwerking van de subsidievoorwaarden en afstemming met juridische zaken wordt de SLA e.o. van dit besluit middels een brief op de hoogte gesteld.

Bijlage

- Jaarrekening SLA d.d. 27 maart 2026 (inclusief opzet jaarverslag 2025 en doorkijk begroting 2026)